

З цього дослідження дослідники виявили, що булінг-віктимізація у віці 11 років має малий ефект на те, чи отримав школяр в майбутньому середню освіту чи ні, в той же час діти, які були ідентифіковані як хулігани у віці 11 років, мали значимо меншу ймовірність отримання середньої освіти.

Досвід знуцань та насильства за замовчуванням позбавляє дітей влади, їх основні права порушуються саме там, де вони повинні відчувати себе захищеними та захищеними. Школа - це місце, де діти роблять перші кроки до незалежності, вони мають основні можливості співпрацювати з іншими та дотримуватися загальних правил поведінки людини. З цієї причини важливо, щоб освіта, як частина системи обслуговування, була відкритою для відповіді на потреби та труднощі дітей у цей дуже делікатний період людського розвитку. Діти, які переживають досвід жорстокого поводження, мають право на підтримку у своєму фізичному та психологічному одужанні, відповідно до їх соціальної реінтеграції.

Література

1. Аверьянов О. І. (2011). Шкільний булінг: сучасні проблеми вирішення, Одеса, Випуск 4. Том 15, с. 22-26.
2. Андреева Г. М. (2010). Соціальна психологія, Київ, Академія, 303 с.
3. Бондар О. С. (2013). Відхилення в поведінці школярів, Херсон, Перун, 138 с.
4. Бутенко В. М. (2015). Булінг в шкільному освітньому середовищі, Київ, Агрус, 148 с.
5. Петросянц Р.К. (2011). Проблема булінгу в сучасному освітньому середовищі. Дисертація кандидата наук, Київ, 190 с.

Ольга Харжевська
(Хмельницький, Україна)

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Розвиток суспільства вимагає переглянути організацію освіти, і роль суб'єктів функціонування всієї системи освіти, тобто викладача і студента.

У сучасному світі університети мають навчитися вирішувати принципово нове завдання – виховувати молодих людей, здатних критично і глибоко мислити й готових стояти біля витоків змін і працювати зі змінами. Ми практично не знаємо глибинної сутності й інформаційного простору професій, до яких готуємо студентів. Світ стає відкритим – поширюються відкритий контент, відкриті дані, відкриті ресурси, відкриті он-лайн курси. Інтернет постійно закликає нас переосмислити навчання та освіту, зростає доля неформального навчання, переглядаються індивідуальні потреби шкіл, університетів і сам процес навчання. Бібліотеки переглядають свою місію, школи та університети намагаються скоротити витрати на освіту.

Важливу роль у суспільстві відіграє інформаційна культура – частина загальної культури людства. Це впливає на розуміння особистої ролі людини в суспільстві. Компоненти інформаційної культури – це організація подачі інформації, сприйняття та використання інформації, використання інформації особисто й у співпраці, використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), спілкування через засоби ІКТ [1].

Виникають інноваційні процеси в освіті такі, як інноваційні способи викладання й навчання з наступним поколінням електронних книг, короткострокові комерційні курси, оцінка на основі діагностичного зворотного зв'язку, навчальна аналітика, спільноти практиків.

Сьогодні визначають три рівні дистанційного навчання [2]:

- Діяльність студента спрямовано на засвоєння часто повторюваних завдань, відповіді яких спрямовані на комп'ютерне навчання.

- Викладач взаємодіє зі студентами, вчасно спрямовуючи їх до навчання (системи штучного інтелекту).

Навчальний процес супроводжують провідні вчені в конкретних галузях з використанням сучасних засобів комунікації.

З огляду літератури нами проаналізовані останні дослідження щодо змішаного навчання з точки зору вдосконалення викладання іноземної мови. Бендітвілай стверджує, що багато вчених зверталися до такого навчання на практиці та окреслювали його можливу перевагу. Отже, розглянемо основні особливості змішаного навчання, а саме його переваги та недоліки. Розкриємо спосіб реалізації змішаного навчання та конкретні результати поєднання змішаних методів навчання при викладанні іноземної мови. Кінту, Чжу та Кагамбе стверджують, що змішане навчання будується з урахуванням специфічних особливостей як першооснови цієї концепції. На думку цих авторів, до таких особливостей належать взаємодія, технології якості та очна підтримка. Бендітвілай визначає взаємодію або зв'язок у контексті змішаного навчання як координацію та співпрацю між викладачами та студентами із використанням технологічних інструментів, знайдених на веб-сайтах та в мовних лабораторіях. Тому змішане навчання розуміють як педагогічну концепцію, що включає поєднання нових технологій та традиційних методів навчання. У цьому відношенні Кінту, Чжу та Кагамбе опираються на навчально-педагогічний досвід Уілкінга та Джонсона, які стверджують про при дистанційному навчанні відсутні взаємодії, які призводять до розриву та відключення від викладача та аудиторії. Проблеми часткового включення, відсутність концентрації уваги та відключеність студентів шкодять ефективному навчанню, оскільки студенти відчувають відчуженість при спілкуванні з

викладачем і не обов'язково розуміють те, чого їх навчають. Примітно те, що головне питання, яке виникає щодо розвитку змішаного або гібридного навчання це – проблеми, з якими стикався освітній простір при використанні вдало підібраних нових технологій в Україні та закордоном для навчання в он-лайн режимі. Для навчання за допомогою новітніх технологій, виявили, що основною проблемою електронного навчання або навчання, яке підтримується за допомогою Інтернету, було те, що студенти залишались осторонь під час навчального процесу. Це може бути спричинено тим, що студенти виявляли інтерес до технологічних пристроїв та освітніх платформ більше, особливо якщо це їх перший досвід, ніж до самого процесу навчання [3, с. 220-221].

Ще однією причиною, встановленою Бендітвілайном, є те, що читання академічного тексту з цифрового дисплея цілком нудно і приносить відчуття самотності, що також призводить до їх демотивації. Мур and Кірселі вбачають це у наявності технічних засобів навчання, що можуть якимось чином перешкоджати зв'язку між викладачами та студентами. Ці технологічні пристрої або платформи можуть виступати перешкодою для співпраці та обміну інформацією між студентами та викладачами, тому варто зосередитися на змішаному навчанні, щоб студенти змогли плавніше переключатися з очного на он-лайн навчання.

Теорія соціального конструктивізму стосується того, як учні або студенти взаємодіють між собою, досліджує психологічний клімат в академічних групах. Він базується на переконанні, що більшість людей навчаються в результаті соціальної взаємодії та співпраці з іншими. Отже, нові технологічні платформи забезпечують безліч просторів соціалізації, де студенти можуть обмінюватися ідеями та співпрацювати при виконанні різноманітних завдань. Цей висновок вже розглядався раніше, що свідчить про те, що він є критичним у перевазі змішаного навчання при викладанні мови. Нарешті, багатий педагогічний досвід передбачає проблемне навчання, що вимагає використання реальних сценаріїв, соціального навчання та застосування знань у нових ситуаціях. А викладання мови є першочерговим для опанування практики використання автентичних матеріалів. Це гарантує, що всі, хто навчається можуть отримати точне значення слів, речень та зразків мовлення рідною мовою. [3, с. 225-229].

Нарешті, Осгербі зазначає, що студенти успішніші, якщо вони можуть взаємодіяти зі своїми наставниками та однолітками, щоб вони могли пояснити, обмінятися думками та навчитися один у одного. Очні сесії можуть бути посилені за допомогою інших елементів, таких як гумор, пошук різних думок, невербальні вирази, жести та навіть, подаючи практичні приклади на занятті. Суть в тому, що вчителі не повинні ховатися позаду "технологічної зависи" і відновлювати традиційну роль лектора, але, з іншого боку, занадто сильно покладатися на технологічні засоби. Комбіноване навчання вимагає використання обох видів подання інформації як взаємозаміни, як взаємозв'язку – все, що є найкраще з усіх елементів для досягнення окреслених цілей [4].

Соліман у своєму дослідженні з питань електронного навчання для розвитку в учнів мотивації до вивчення іноземної мови виявив, що це допомогло їм засвоїти мову за допомогою практичних навичок, та як потрібно активізувати їх самостійне навчання. Ларсен також встановив, що змішане навчання започатковується незалежністю у навчанні та в особистих обов'язках, що є найважливішими інструментами для вивчення мови. Він робить висновок, що викладачі та студенти мають мати однакове сприйняття, як саме змішане навчання може сприяти студентам сприймати відповідальність за власне навчання, роблячи їх автономними та впевненими у собі. Ахмад та Аль-Ханджарі стверджують, що технологічні платформи є лише для студентів та учнів, які можуть працювати індивідуально та взаємодіяти з іншими людьми в Інтернет-просторі. Індивідуальна робота забезпечує такі навички, як управлінські навички, дослідження та навички розвитку, а тим більше внутрішні стимули та емоційно-ціннісні установки до навчання [5].

Знову ж таки, внутрішньою мотивацією та вимогою до всього навчання є позитивне ставлення. Рахман визначив ставлення як головний засіб, який керує інтересами тих, що навчаються. Він зазначив, що це, як правило, важко викладати мову в немотивованому класі з негативними установками. Навчання стає нудним і трудомістким, і клас не обов'язково може досягти загальних результатів навчання. Згідно досліджень Ларсена, змішаний тип навчання допомагає учням стати впевненими в собі, що є першою складовою позитивного ставлення до навчання [6].

Однак Бендітвілай припускає, що замкнуті в собі студенти можуть з часом відкритися та вільно взаємодіяти з іншими. Взаємодія є важливою для набуття мовленнєвих навичок, і викладачі можуть вважати його складним викладанням для студентів-інтровертів. Більш мотивовані студенти можуть набутти навчальних навичок, таких як час управління та організація викладацької роботи. Відповідальних, мотивованих студентів легко навчати. Вони також дають викладачеві більше часу для організації та планування завдань з курсової роботи. Зрештою, впевнених у собі студентів можна озадачити індивідуальною роботою, щоб вдосконалювати свої мовні навички, що, в свою чергу, може покращити постійну ефективність роботи викладача. Загальний висновок щодо змішаного навчання при викладанні мови полягає в тому, що воно забезпечує ряд переваг для викладання мови. По-перше, існують традиційні дидактичні та експозиційні підходи, де основу складає підручник, лекції та обговорення під керівництвом викладача. Далі цей підхід розвивається експозиційно, потім поєднується з активним навчанням, коли студент виконує різноманітні вправи та тести, які мають контрольований темп і час. По-друге, змішаний тип навчання інтегрується з інтерактивним навчанням, оскільки зміст спільно узгоджується і серед самих студентів, які взаємодіють з викладачем [3].

У змішаному навчанні технологія використовується для підтримки всіх трьох концепцій: традиційної дидактичної, активного навчання та інтерактивного навчання. В результаті ті, що навчають використовують різні підходи, щоб задовольнити унікальні та специфічні потреби того, хто вивчає мову [7; 8].

Найголовніше, що змішане навчання може забезпечити більшу кількість навчальних ресурсів та матеріалів, корисних для розширення знань. Традиційні методи складаються лише із навчально-методичних матеріалів, які обмежують студентів лише інструкціями викладача, бібліотечним фондом та підручниками. Змішані засоби навчання сприяють поглибленню знань і навіть зменшують час, що витрачається на заняття для викладання мови. Отже, важливо зазначити, що змішане навчання має деякі принципові відмінності, на які слід звернути увагу перед тим як застосовувати при викладанні та вивченні іноземної мови.

Література:

1. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / В.М. Кухаренко та інші; за ред. В.М. Кухаренка. Харків: «Міськдрук»: НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.
2. Blended learning // University of Waterloo. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uwaterloo.ca/centre-for-teaching-excellence/resources/blended-learning>
3. Banditvilai C. Enhancing students' language skills through blended learning. *The Electronic Journal of e-Learning*, 14 (3), 2016. p. 220-229.
4. Osgerby J. Students' perceptions of the introduction of a blended learning environment: An exploratory case study. *Accounting Education*, 22(1), 2013. p. 85–99.
5. Larsen, L. J. Teacher and student perspectives on a blended learning intensive English program writing course, Graduate Thesis and Dissertation Ames: Iowa State University, 2012.
6. Rahman S. et al, Knowledge construction process in online learning. *Middle East Journal of Scientific Research*, 8(2), 2011. p.488–492
7. Dziuban Charles D., Hartman Joel L., Moskal Patsy D. Blended Learning // Center for Applied Research. *Research Bulletin*. – 2004. – № 7. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://net.educause.edu/ir/library/pdf/ERB0407.pdf>.
8. Андрєєв О.О. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання: монографія / О.О. Андрєєв, К.Л. Бугайчук, Н.О. Каліненко, О.Г. Колгатін, В.М. Кухаренко, Н.А. Люлькун, Л.Л. Ляхоцька, Н.Г. Сиротенко, Н.Є. Твердохлебова. // За ред. О.О. Андрєєва, В.М. Кухаренка – ХНАДУ, Харків: «Міськдрук», 2013. – 212 с.

Тетяна Шевченко
(Суми, Україна)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

Поступове збільшення обсягів інформації та каналів її поширення суттєво впливає на формування ціннісних орієнтацій особистості. Сучасні світові тенденції в освітньому просторі обумовлюють зміни та нові вимоги щодо педагогічної діяльності.

Сьогодні відмінності між Інтернетом, телебаченням, пресою, книгою та телефоном зникають, а медіаресурси стають доступними людині, де б вона не знаходилась. Створюючи особливий інформаційний простір, чисельні медіа впливають на формування соціальних, моральних, художніх, естетичних цінностей та інтересів особистості, стають важливим фактором впливу на її свідомість і світоглядні позиції.

Перед сучасною системою освіти постає актуальна проблема створення умов адаптації особистості у соціумі, позитивного саморозвитку з використанням засобів масової комунікації та медіа педагогіки. Все це дозволяє формувати в учнів уміння орієнтації в інформаційному полі для протистояння маніпуляціям свідомістю.

Метою медіаосвіти визнано таке підвищення рівня медіаграмотності особистості, коли людина набуває навичок аналізувати й оцінювати навколишній медіаконтент [1, с. 352].

Формування медіакультури в середовищі значущих спільнот (малих груп, родин, навчальних і виробничих колективів, місцевих громад тощо) є основною метою медіаосвіти. Особливості медіаосвіти зумовлені потенціалом сучасних медіатехнологій у формуванні професійних цінностей особистості; вміння спілкуватися, відстоювати власні погляди.

Результатом медіаосвіти є рівень підвищення медіаграмотності усіх суб'єктів педагогічного процесу. Також слід зазначити, що індивідум, який не лише технічно медіаграмотний, а усвідомлює особливості функціонування медіа та закономірності їх існування, адекватно сприймає та в подальшому інтерпретує медійну інформацію, фільтрує її та критично осмислює. Отже, медіаграмотність всіх учасників освітнього процесу є частиною медіаосвіти, що сприяє розумінню важливості міжособистісного професійного спілкування для успішності педагогічної діяльності; прагнення до підвищення рівня комунікаційної та медіакомпетентності; уміння спілкуватися з використанням для цього телекомунікаційних каналів зв'язку; вільний доступ до медіа для споживання та виробництва власної медіапродукції [1, с. 77-80].